

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

КОРОЛЬ ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ

УДК 342.95(477)

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС КЕРІВНИКА ОРГАНУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДИСЦИПЛІНИ ТА ЗАКОННОСТІ**

12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право;
інформаційне право»

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Харків – 2023

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Науково-дослідному інституті публічного права.

Науковий керівник:

кандидат юридичних наук, доцент
ЯЦЕНКО Валентина Петрівна,
Харківський національний
університет внутрішніх справ,
доцент кафедри адміністративного права
та процесу факультету № 1;

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, професор,
МИКОЛЕНКО Олександр Іванович,
Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова,
завідувач кафедри адміністративного та
господарського права;

кандидат юридичних наук,
старший дослідник
ХОША Вадим Віталійович,
Національний науковий центр
«Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»
Міністерства юстиції України,
завідувач відділу аспірантури та
докторантури.

Захист відбудеться 31 серпня 2023 року о 9:00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.700.01 у Харківському національному університеті внутрішніх справ за адресою: 21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3-А.

З дисертацією можна ознайомитися у науковій бібліотеці Харківського національного університету внутрішніх справ за адресою: 21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3-А.

Автореферат розісланий 26 липня 2023 року.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

С. Є. Абламський

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Одним із напрямів підвищення якості та ефективності забезпечення охорони і захисту прав та свобод громадян, прав та інтересів юридичних осіб в Україні є удосконалення внутрішньої організації правоохоронних органів, у тому числі органів поліції, підвищення рівня дотримання кожним поліцейським приписів законів та інших нормативно-правових актів, які регулюють їх діяльність. Особливу увагу сьогодні має бути приділено підвищенню рівня виконавчої дисципліни, розумінню поліції не як карального органу, а органу з адміністративно-сервісними функціями, покращенню якості надання поліцейськими послуг та виконання ними своїх посадових обов'язків. Якісна організація роботи поліцейських, правильний розподіл між ними функцій, здійснення дієвого та своєчасного контролю за особовим складом, швидке та оперативне реагування на певні внутрішні конфліктні ситуації, суперечності тощо – це важливі напрямки ефективного менеджменту в органі Національної поліції, здійснення якого покладається на його керівника. Відтак керівник органу Національної поліції є особою, яка уповноважена на створення всіх необхідних умов для належного функціонування органу поліції, особливо у питаннях реалізації всіма без винятку працівниками покладених на них повноважень, посадових інструкцій, дотримання ними законності у своїй роботі та забезпечення відповідного рівня дисципліни. Робота керівника має мотивувати підлеглих до дотримання вимог законодавства та дисципліни, формувати у них правильне уявлення про законність та чітке виконання посадових обов'язків, законних наказів та розпоряджень вищестоящего керівництва.

Водночас існування певних проблемних питань щодо дотримання дисципліни та законності в органах поліції, необхідність їх ефективного вирішення обумовлюють потребу в удосконаленні діяльності керівника органу поліції як суб'єкта їх забезпечення, чіткого і повного окреслення, ґрунтуючись на глибокому теоретичному осмисленні його сутності та змісту, адміністративно-правового статусу цього керівника.

Окремі проблеми забезпечення дисципліни та законності у публічному управлінні загалом та в органах Національної поліції, зокрема розглядали такі вчені як: А. А. Астаф'єв, Є. І. Бакутін, О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, О. І. Безпалова, К. Л. Бугайчук, С. С. Вітвіцький, В. М. Гарашук, С. М. Гусаров, О. В. Джафарова, В. М. Зінченко, Л. І. Каленіченко, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, А. В. Кубаєнко, К. Б. Левченко, О. М. Мердова, О. І. Миколенко, В. О. Михайлов, Л. В. Могілевський, О. А. Моргунов, О. М. Музичук, О. І. Остапенко, Д. М. Полонський, М. М. Прокоф'єв, О. Ю. Салманова, О. Ю. Синявська, В. В. Сокурєнко, В. В. Хоша,

Р. В. Шаповал, І. М. Шопіна, Д. В. Швець, В. П. Яценко та інші. Проте, незважаючи на досить велику кількість праць з цієї проблематики, недостатньо дослідженою є саме участь керівника органу поліції у забезпеченні дисципліни та законності у відповідних органах поліції як основного суб'єкта контролю за роботою підлеглих.

Таким чином, необхідність підвищення ефективності забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції, наявність низки теоретичних та практичних проблем правового регулювання у цій сфері, недостатність їх наукового опрацювання обумовлюють актуальність комплексного дослідження сутності та особливостей адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертаційне дослідження виконане відповідно до основних положень: Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020-2024 роки, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ від 11 червня 2020 р. № 454; Плану науково-дослідної роботи Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0120U105390).

Мета і завдання дослідження. *Мета* дисертаційного дослідження полягає в тому, щоб на основі аналізу теоретичних розробок, чинного законодавства та практики його реалізації визначити сутність та особливості адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, а також запропонувати напрями його вдосконалення.

Для досягнення зазначеної мети в дисертаційному дослідженні необхідно було вирішити такі основні *завдання*:

- розкрити поняття та визначити значення забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції;
- встановити місце та особливості керівника органу Національної поліції у системі суб'єктів забезпечення дисципліни та законності;
- узагальнити правові засади забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції та визначити місце серед них адміністративно-правового регулювання;
- охарактеризувати елементи адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності;
- систематизувати завдання та функції керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності;
- визначити компетенцію та повноваження керівника органу

Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності;

- опрацювати особливості юридичної відповідальності керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності;

- узагальнити зарубіжний досвід діяльності керівника поліції із забезпечення дисципліни і законності та запропонувати можливості його використання в Україні;

- окреслити напрямки удосконалення адміністративного законодавства, яке регулює правовий статус керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають під час забезпечення дисципліни та законності керівником органу Національної поліції.

Предметом дослідження є адміністративно-правовий статус керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності.

Методи дослідження. Методологія дисертаційного дослідження базується на сукупності методів і прийомів наукового пізнання загальнонаукового та спеціального характеру, що дозволило сформувати цілісне та комплексне уявлення про сутність адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, його зміст та структуру.

За допомогою *методів абстрагування й узагальнення* поглиблено розуміння поняття та значення забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції (підрозділ 1.1). *Діалектичний метод* сприяв розкриттю місця та особливостей керівника органу Національної поліції у системі суб'єктів забезпечення дисципліни та законності (підрозділ 1.2). *Метод системно-структурного аналізу* застосовано в ході дослідження правових засад забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції та визначення місця серед них адміністративно-правового регулювання (підрозділ 1.3). За допомогою *методу узагальнення* окреслено поняття та елементи адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності (підрозділ 2.1). *Логіко-семантичний метод* дозволив розкрити сутність завдань та функцій керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності (підрозділ 2.2) *Формально-юридичний метод* застосовано в ході здійснення характеристики компетенції та повноважень керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності (підрозділ 2.3) та юридичної відповідальності керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності (підрозділ 2.4). *Порівняльно-правовий метод* використано під час узагальнення зарубіжного досвіду діяльності керівника поліції із забезпечення дисципліни і законності

та можливості його використання в Україні (підрозділ 3.1). *Теоретико-прогностичний метод* застосовано при обґрунтуванні пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення адміністративного законодавства, яке регулює правовий статус керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності (підрозділ 3.2). Перелічені методи використано у взаємозв'язку та взаємозалежності, що дозволило сформулювати цілісну методологічну базу, а також забезпечило повноту та об'єктивність зроблених висновків.

Науково-теоретичне підґрунтя дослідження становлять праці фахівців у галузі філософії, соціології, психології, теорії управління, загальної теорії держави і права, конституційного, адміністративного права, інших галузевих правових наук, у тому числі зарубіжних вчених.

Нормативною основою дослідження є сукупність нормативно-правових актів різної юридичної сили, норми яких визначають правовий статус керівника органу Національної поліції. Використано також законодавство інших країн, яке регулює відповідну діяльність керівників поліції.

Інформаційну та емпіричну основу дисертації становлять узагальнення практичної діяльності керівників органів Національної поліції як суб'єктів забезпечення дисципліни та законності, довідкові видання, статистичні матеріали. Під час підготовки дисертаційного дослідження автором використано власний багаторічний досвід роботи на керівних посадах в органах внутрішніх справ та Національній поліції.

Наукова новизна отриманих результатів визначається тим, що дисертація є одним із перших комплексних досліджень, в якому на основі аналізу теоретичних розробок, чинного законодавства та практики його реалізації визначено сутність та особливості адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, надано пропозиції та рекомендації щодо його удосконалення. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень та висновків, запропонованих особисто здобувачем. Основні з них такі:

вперше:

– встановлено особливості керівника органу поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності: 1) він є особою, яка бере безпосередню участь у формуванні державної політики щодо дотримання законності та дисципліни підлеглими; 2) керівник має створити всі умови для дотримання підлеглими норм законодавства, яке регулює діяльність Національної поліції, правил етикету, точного виконання та застосування ними норм, приписів законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо їх діяльності; 3) є гарантом дотримання дисципліни працівників органу поліції; 4) він є гарантом якості надання поліцейських послуг підлеглими

шляхом здійснення контролю за законністю їх дій при виконанні ними своїх повноважень та дотримання ними службової дисципліни; 5) керівник є «арбітром» при розв'язанні спорів, які виникають у відповідному органі поліції; 6) він є наставником для інших працівників та службовців в органі поліції щодо дотримання ними законності та дисципліни під час виконання своїх функціональних обов'язків; 7) керівник є особою, яка спонукає своїх підлеглих до належної поведінки не тільки в межах органу поліції, а й поза ним;

– систематизовано спеціальні акти у сфері забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції, які запропоновано поділити на певні підгрупи за сферою діяльності: 1) акти у сфері здійснення добору поліцейських на посади в органи поліції (кадрові питання); 2) акти, які визначають порядок вчинення окремих процесуальних дій; 3) акти щодо роботи в інформаційній сфері, в тому числі зі службовою інформацією; 4) акти у сфері дотримання дисципліни та законності при взаємодії з різними особами, в тому числі й щодо розгляду заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події; 5) акти, які визначають порядок оформлення відповідних матеріалів; 6) акти щодо розгляду звернень громадян, в тому числі й при здійсненні особистого прийому; 7) акти у сфері взаємодії органів Національної поліції з іншими органами влади та громадськістю;

– визначено особливості повноважень керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, запропоновано критерії їх класифікації та межі реалізації;

удосконалено:

– категоріально-понятійний апарат щодо термінологічного розуміння сутності поняття дисципліни та законності в органах Національної поліції України як чіткого слідування всіма суб'єктами, які входять до системи цих органів, нормам, визначеним та закріпленим законами і підзаконними нормативно-правовими актами, що виражається у їх дотриманні суб'єктами при виконанні визначених повноважень, меж своєї діяльності, неупередженому слідуванні приписам, які встановлюють особливості діяльності поліцейських;

– сутність адміністративно-правового статусу керівника органу поліції через розгляд його трьох основних складових: 1) загального правового статусу, 2) адміністративно-правовий статус власне органу поліції; 3) спеціального правового статусу, який включає в себе адміністративно-правовий статус поліцейського як працівника органу Національної поліції та адміністративно-правовий статус власне керівника органу Національної поліції;

– класифікацію функцій керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності: 1) функція безпосереднього керівництва; 2) функція управління; 3) адміністративна функція; 4) функція регулювання; 5) функція контролю; 6) організаційна функція; 7) виховна функція або функція правового виховання; 8) функція підвищення рівня

правової культури серед працівників органів поліції; 9) превентивна функція; 10) функція планування; 11) інформаційно-аналітична функція; 12) функція здійснення моніторингу;

дістали подальшого розвитку:

– розуміння завдань керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, у зв'язку з чим запропоновано деталізацію завдань за такими видами правовідносин: 1) у сфері нормативно-правової роботи; 2) у сфері роботи з кадрами; 3) у сфері розгляду порушень дисципліни та законності; 4) у сфері здійснення аналізу виконання приписів закону та дотримання службової дисципліни підлеглими особами органів Національної поліції; 5) у сфері публічної діяльності;

– визначення повноважень, які характеризують правовий статус керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, та їх поділ на види;

– пропозиції, сформовані на основі узагальнення досвіду Франції, Польщі, Чехії, США, Словенії, Великої Британії щодо окреслення адміністративно-правового статусу керівника поліції у спеціальних нормативно-правових актах, закріплення принципу його відповідальності за дії підлеглих, визнання керівниками своїх підлеглих повноправними партнерами, об'єднаними спільною метою вирішення проблемних завдань, забезпечення якісного та своєчасного навчання керівників органів поліції, здійснення керівником органу поліції активної профілактичної роботи.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертації висновки, пропозиції та рекомендації можуть бути використані у:

– *науково-дослідній сфері* – для подальшої розробки теоретичних та практичних проблем, пов'язаних із адміністративно-правовим статусом керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності (*акт впровадження Харківського національного університету внутрішніх справ від 13 березня 2023 р.*);

– *правотворчості* – для удосконалення чинних та розробки нових нормативно-правових актів, які регламентують забезпечення дисципліни та законності керівником органу Національної поліції (*акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права від 14 березня 2023 р.*);

– *правозастосовній діяльності* – для покращення практичної діяльності керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності (*акт впровадження Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України від 15 березня 2023 р.*);

– *освітньому процесі* – під час підготовки підручників та навчальних посібників, а також проведенні занять з навчальних дисциплін

«Адміністративне право», «Адміністративна діяльність поліції», «Публічне адміністрування» (*акт впровадження Харківського національного університету внутрішніх справ від 13 березня 2023 р.*).

Апробація матеріалів дисертації. Основні положення та висновки дисертації було оприлюднено на науково-практичних конференціях: «Взаємодія громадянського суспільства з сектором безпеки і оборони: сучасні виклики» (м. Харків, 21 грудня 2021 р.); «Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття» (м. Харків, 30 червня 2022 р.); «Теоретичні та прикладні проблеми судової експертизи і криміналістики» (м. Харків, 30 вересня 2022 р.).

Публікації. Основні положення дисертаційного дослідження знайшли своє висвітлення в 5 наукових статтях, 4 з яких опубліковано у фахових виданнях України, 1 – у зарубіжному виданні, та тезах 3 доповідей на науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, поділених на 9 підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Повний обсяг дисертації становить 262 сторінку. Список використаних джерел включає 257 найменувань і займає 28 сторінок, додатки розміщено на 10 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовується вибір теми дисертації, визначається її зв'язок з науковими програмами, планами, темами, грантами, окреслюються мета і завдання дослідження, об'єкт і предмет, методи дослідження, вказується на наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, наводяться дані щодо апробації результатів дослідження, публікацій, структури та обсягу дисертації.

Розділ 1 «Методологічні засади забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції» складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 1.1 «*Поняття та значення забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції*» зроблено висновок про відсутність єдиного розуміння співвідношення дисципліни та законності у науковій літературі: ці поняття розглядаються у їх єдності, співвідношенні та як окремі категорії. Наголошено на поступовому переході від розуміння та усвідомлення поліції як правоохоронного карального органу до органу, який забезпечує надання якісних адміністративних послуг та сервісного обслуговування громадян, які цього потребують, а досягнути такого розуміння органу поліції можна виключно за умови формування чіткого та неупередженого дотримання всіма суб'єктами поліцейської діяльності законності: 1) у діях кожного поліцейського; 2) у використанні своїх повноважень; 3) у діях керівників щодо підпорядкованих осіб; 4) у нормотворчій

діяльності керівників та поліцейських тощо.

Удосконалено розуміння категоріально-понятійного апарату щодо термінологічного розуміння поняття дисципліни та законності в органах Національної поліції України.

Визначено значення дисципліни та законності як важливого елемента діяльності органу поліції та наголошено на важливості не тільки простого закріплення дисципліни та законності, а й створенні реального механізму впровадження дисципліни та законності в органах поліції, забезпеченні дієвого, своєчасного та ефективного контролю та нагляду за дотриманням в них дисципліни та законності.

У підрозділі 1.2 «Місце та особливості керівника органу Національної поліції у системі суб'єктів забезпечення дисципліни та законності» окреслено місце керівника органу Національної поліції у системі суб'єктів забезпечення дисципліни та законності, визначено та встановлено особливості, які визначають його службову діяльність та окреслюють місце у системі цих суб'єктів.

Зроблено висновок про те, що основне у роботі керівника органу поліції – забезпечити сталість та ефективність управління органом поліції, забезпечити своєчасність прийняття оперативних та процесуальних рішень, забезпечити організацію роботи підпорядкованих осіб та підрозділів у чіткій відповідності із нормами закону та інших нормативних актів, організувати належний рівень дотримання всіма підпорядкованими поліцейськими службової дисципліни. Характерною рисою керівника органу поліції є наявність владних повноважень та надана йому можливість впливати на підлеглих йому осіб за допомогою різних засобів: авторитету, переконання, стимулювання до здійснення належної поведінки, заходів впливу.

Названо фактори, які визначають місце керівника органу поліції у забезпеченні дисципліни та законності. Окремо наголошено на розумінні керівника органу поліції як наставника, проте таке його розуміння відсутнє у нормах чинного законодавства, хоча ця характеристика керівника органу поліції є досить важливою не тільки для підлеглих осіб, а й для нього самого.

У підрозділі 1.3 «Правові засади забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції та місце серед них адміністративно-правового регулювання» досліджено конституційні норми, міжнародні акти, національні закони та підзаконні нормативно-правові акти, які стосуються забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції України.

Зазначено, що у питаннях дисципліни та законності було прийнято низку нормативно-правових актів, різних комплексних та цільових програм, які спрямовувались на підвищення рівня законності та дотримання службової дисципліни. Проте реального забезпечення дисципліни та законності все ж не було досягнуто, що обумовлювалося як відсутністю дієвих та ефективних

механізмів реалізації прийнятих документів, так і неналежним рівнем здійснення контролю за дотриманням дисципліни та законності з боку керівників органів поліції.

Запропоновано авторське розуміння поняття «правові засади забезпечення дисципліни та законності в органах поліції», а основною метою правового регулювання забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції названо: 1) недопущення поліцейськими діяльності, яка не регламентована нормативно-правовими актами; 2) недопущення вчинення поліцейськими дій та діяльності, яка дискредитує орган поліції, перешкоджає зміцненню авторитету органу поліції; 3) діяльність поліцейських має здійснюватися виключно у рамках наданих їм повноважень відповідно до норм закону та підзаконних нормативно-правових актів, у чіткій послідовності дій, закріплених на нормативно-правовому рівні.

Розділ 2 «Зміст та структура адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності» містить чотири підрозділи.

У підрозділі 2.1 *«Поняття та елементи адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності»* вказано на те, що інститут керівника органу поліції саме як суб'єкта дотримання дисципліни та законності на сьогодні досліджений частково. Зроблено висновок про складність та неоднозначність адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції саме як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності.

Визначено основні складові адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, якими є: 1) загальний правовий статус, властивий всім без винятку особам та містить у собі загальні права і обов'язки, які належать усім громадянам; 2) спеціальний правовий статус, під яким прийнято розуміти правовий статус особи у сфері службової діяльності. Спеціальний статус запропоновано також розподіляти на підгрупи: а) адміністративно-правовий статус поліцейського як працівника органу Національної поліції, оскільки будь-який керівник органу Національної поліції у переважній більшості випадків є поліцейським, а тому наділений відповідним адміністративно-правовим статусом саме поліцейського як службовця; б) адміністративно-правовий статус власне керівника органу Національної поліції, який характеризується наявністю управлінських, організаційних, розпорядчих функцій, функції контролю та можливості застосування заохочувальних та каральних заходів по відношенню до підлеглих осіб; 3) адміністративно-правовий статус власне органу поліції.

Зроблено висновок про складність та неоднозначність адміністративно-правового статусу керівника як суб'єкта забезпечення

дисципліни та законності, з одного боку, а з іншого, – що тим самим здійснюється індивідуалізація адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції саме як такого суб'єкта.

Розкрито зміст та детально визначено основні особливості правового статусу, які характеризують керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, а також названо основні елементи адміністративно-правового статусу керівника.

У підрозділі 2.2 *«Завдання та функції керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності»* запропоновано авторське розуміння завдань керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності – це адміністративно-правова та організаційна діяльність керівника органу поліції, спрямована на підтримання належного стану виконавської дисципліни, виконання законів та підзаконних нормативно-правових актів особовим складом органів поліції, а також на вчинення та реалізацію заходів забезпечення дисципліни та законності щодо особового складу органу поліції при здійсненні ними адміністративних, службових та інших повноважень.

Зроблено висновок, що основним завданням керівного складу органу Національної поліції є забезпечення дисципліни та законності, яке є оціночною категорією. Поняття «забезпечення дисципліни та законності» не визначено, а його сутність не розкрито у жодному нормативно-правовому акті, який регулює діяльність поліції. Тому досить складно правильно та в повному обсязі тлумачити зазначене поняття та розуміти ті сфери діяльності, в яких має місце таке забезпечення, та способи досягнення оптимального рівня дисципліни та законності.

Під функцією керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення законності та дисципліни запропоновано розуміти цілеспрямований вплив керівника на підпорядкованих осіб у визначених законом випадках та із встановленою процедурою з метою зміцнення службової діяльності, законності та дисципліни, виховання у підлеглої особи дисциплінованості, самоорганізації та самодисципліни, формування в особового складу внутрішнього розуміння необхідності дотримання законів, підзаконних нормативно-правових актів у службовій діяльності, чіткого та неупередженого виконання законних наказів та розпоряджень керівників. Виділено 12 функцій керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності.

У підрозділі 2.3 *«Компетенція та повноваження керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності»* зазначено, що повноваження керівника органу Національної поліції щодо забезпечення дисципліни та законності не закріплюються в якійсь одній статті профільного Закону України «Про Національну поліцію» чи Закону

«Про Дисциплінарний статут Національної поліції України». Ці повноваження є значно ширшими, оскільки забезпечення дисципліни та законності починається із призначення особи на посаду, а отже, включає в себе блок різноманітних питань кадрового забезпечення, видання наказів та розпоряджень, проведення службових розслідувань, застосування заохочень та накладення дисциплінарних стягнень.

Основні повноваження керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності розглянуто з поділом їх на такі види: 1) щодо вирішення кадрових питань; 2) щодо видання наказів, розпоряджень, доручень, вказівок, які мають виконувати підлеглі особи; 3) у сфері застосування заохочень до підлеглих осіб; 4) організаційні повноваження; 5) контрольно-процесуальні повноваження; 6) щодо застосування заходів примусу; 7) щодо розгляду звернень громадян; 8) щодо дотримання дисципліни та законності при вчиненні процесуальних дій, які не пов'язані із застосуванням заходів примусу, підвищення рівня професійної роботи поліцейських; 9) щодо здійснення оборонних функцій у період дії правового режиму воєнного стану в Україні; 10) щодо здійснення заходів із забезпечення особистої безпеки підлеглих; 11) у сфері запобігання проявам корупції; 12) у сфері дотримання професійної етики та утвердження морально-етичних принципів у роботі поліцейських.

У підрозділі 2.4 «Юридична відповідальність керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності» охарактеризовано специфіку притягнення керівника органу поліції до юридичної відповідальності у зв'язку з виконанням ним обов'язків суб'єкта забезпечення дисципліни та законності.

Акцентовано увагу на тому, що на сьогодні немає ні чіткого визначення підстав та змісту відповідальності керівника поліції, ні відповідних норм, які б регулювали питання притягнення керівників поліції до юридичної відповідальності, потребують доопрацювання також механізми виявлення порушень, які вчиняються керівниками органів поліції. Невизначеним є й питання, які саме порушення законності та службової дисципліни можуть бути підставою відповідальності керівника за дії підлеглих осіб.

Визначено основні особливості юридичної відповідальності керівника Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, а також названо види порушень, за які вона може наставати.

Розділ 3 «Удосконалення адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності» складається з двох підрозділів.

У підрозділі 3.1 «Зарубіжний досвід діяльності керівника поліції із забезпечення дисципліни і законності та можливості його використання в Україні» зроблено висновок про те, що ефективність роботи керівника органу

поліції залежить від його стилю управління.

На основі аналізу досвіду таких країн як Франція, Польща, Чехія, США, Словенія, Велика Британія, Німеччина, Бельгія сформульовано пропозиції щодо окреслення адміністративно-правового статусу керівника та його повноважень у спеціальних нормативно-правових актах, закріплення принципу відповідальності керівника за дії підлеглих, ставлення керівників до підлеглих як до повноправних партнерів, об'єднаних спільною метою вирішення проблемних завдань, забезпечення якісного та своєчасного навчання керівників органів поліції, здійснення керівником органу поліції активної профілактичної роботи.

У підрозділі 3.2 *«Удосконалення адміністративного законодавства, яке регулює правовий статус керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності»* запропоновано перспективні шляхи вдосконалення адміністративного законодавства, яке визначає правовий статус керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності.

Основний акцент зроблено на необхідності удосконалення законодавства, яке регулює загальні питання дотримання дисципліни та законності в органах Національної поліції України, правового статусу керівників органів поліції щодо дотримання дисципліни та законності та організаційно-управлінських заходів з боку керівників щодо їх зміцнення.

Іншими напрямками вдосконалення адміністративного законодавства, яке визначає правовий статус керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, названо: 1) удосконалення управлінських стилів роботи керівників з питань забезпечення дисципліни та законності; 2) створення умов для дотримання професійних стандартів діяльності працівників органів поліції, що можна здійснити шляхом розмежування стандартів дотримання прав людини в діяльності органів поліції та професійних стандартів; 3) координування роботи поліцейських та мотивування персоналу для її виконання; 4) забезпечення реального впливу на підлеглих осіб; 5) перевірка законності дій та службової дисципліни не тільки осіб, які мають з цим певні проблеми, а й відносно тих, показники роботи та рівень дисципліни яких не викликають якихось проблем; 6) посилення контролю з боку керівників за дотриманням дисципліни та законності підлеглими особами, в тому числі й шляхом створення незалежного органу контролю у цій сфері; 7) проведення різноманітних тренінгів для керівників органів поліції з метою вивчення поведінки працівників, вирішення практичних завдань у конфліктних та інших ситуаціях, які виникають в роботі органів поліції тощо; 8) виховання у співробітників почуття особистої відповідальності та моральних стимулів причетності до вирішення поставленого завдання, дотримання законності та

службової дисципліни; 9) підтримка управлінських нововведень у сфері дотримання дисципліни та законності з боку керівників підрозділів та осіб, які займають відповідальні посади; 10) чітке доведення до підлеглих осіб загальних та конкретних цілей нововведень, розуміння поставлених перед ними завдань щодо дотримання вимог дисципліни та законності.

ВИСНОВКИ

У дисертації наведено теоретичне узагальнення й нове вирішення наукового завдання – визначення сутності та особливостей адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, розроблення пропозицій та рекомендацій, спрямованих на вдосконалення адміністративного законодавства, що регулює суспільні відносини у цій сфері. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових висновків, пропозицій та рекомендацій, спрямованих на досягнення поставленої мети, зокрема:

1. Дисципліна та законність розглядаються як важливий елемент роботи органу поліції, а їх значення розкривається через таке: 1) є передумовою формування у пересічних громадян довіри до органів поліції, до кожного представника поліції; 2) є умовою ефективного функціонування держави в цілому, оскільки Національна поліція належить до органів виконавчої влади; 3) є показником розвитку демократії, якості дотримання прав, свобод та законних інтересів осіб у суспільстві, а також зміцнення правопорядку у державі; 4) забезпечення дисципліни і законності в Національній поліції спрямоване на створення необхідних умов для ефективного функціонування цього органу, в тому числі й шляхом впливу на правосвідомість поліцейських; 5) дисципліна і законність мають стимулювати не тільки належний рівень поведінки поліцейського, а й розуміння ним того, що є законним, а що протиправним, що є належним, а що ні; 6) забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції спрямовано також на запобігання корупційним проявам; 7) забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції України позитивно впливає на захист власної (особистої) безпеки поліцейського при виконанні ним своїх повноважень; 8) забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції України має позитивний вплив і на захист осіб, з якими поліцейський працює та контактує у процесі виконання службових повноважень; 9) воно стимулює належну поведінку як керівників органів поліції, так і інших осіб.

2. Аргументовано, що основні особливості керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності полягають у такому: 1) діяльність керівника органу поліції є багатоплановою та багатофункціональною, а тому здійснення контролю за діяльністю

підпорядкованих осіб та дотриманням ними дисципліни є одним із пріоритетних завдань керівника; 2) керівник органу поліції виконує безліч ролей: керівника, організатора, наставника, лідера, арбітра тощо, що є важливим чинником забезпечення дисципліни та законності в органі поліції, і такі ролі не можуть зводитися виключно до процесу керівництва; 3) наявність особливих вимог до керівника, його посади та роботи, що забезпечується особливим порядком прийняття його на службу та допущення до виконання покладених функцій, а також наявністю відповідних особистісних якостей, які у поєднанні із виконанням службових обов'язків є базою для формування якісного управління органом, а отже, й дотримання підлеглими особами дисципліни та законності; 4) керівник органу поліції зобов'язаний мати відповідні управлінські здібності, навички роботи з підлеглими, а відтак мати змогу забезпечувати належний рівень організації роботи поліцейських, дотримання ними дисципліни та законності; 5) керівник органу поліції наділений загальними та спеціальними повноваженнями у сфері забезпечення дисципліни та законності щодо своїх підлеглих; 6) наявність чіткої субординації між керівником та підлеглими особами; 7) встановлення тісного взаємозв'язку між керівником органу Національної поліції та його працівниками; 8) керівник при здійсненні заходів щодо дотримання дисципліни та законності поліцейськими має діяти виключно у рамках закону, не виходити за межі дозволеного, а стягнення, у випадку його застосування, має накладатися відповідно до норм законодавства; 9) від керівника органу Національної поліції залежить атмосфера у цьому органі.

3. Визначено, що систему правових засад забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції становлять: А) Конституція України та інші законодавчі акти, зокрема і міжнародні, ратифіковані у встановленому порядку; Б) підзаконні нормативно-правові акти, які запропоновано поділити на певні підгрупи за сферою дії: 1) акти у сфері здійснення добору поліцейських на посади в органи поліції (кадрові питання); 2) акти, які визначають порядок вчинення окремих процесуальних дій; 3) акти щодо роботи в інформаційній сфері, в тому числі із службовою інформацією; 4) акти у сфері дотримання дисципліни та законності при взаємодії з особами, в тому числі й щодо розгляду ними заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події; 5) акти, які визначають порядок оформлення відповідних матеріалів; 6) акти щодо розгляду звернень громадян, в тому числі й під час здійсненні особистого прийому; 7) акти у сфері взаємодії органів Національної поліції з іншими органами влади та громадськістю.

4. Основними особливостями правового статусу, які характеризують керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, названо: він є суб'єктом забезпечення дисципліни та

законності відносно підпорядкованих працівників, діяльність якого, адміністративні права та обов'язки, які він вправі застосовувати для підтримання рівня законності та забезпечення дисципліни в органі поліції, визначаються нормами адміністративного права; адміністративно-правовий статус визначає певне правове становище керівника щодо здійснення заходів із забезпечення дисципліни та законності; керівник органу Національної поліції як суб'єкт забезпечення дисципліни та законності наділений відповідною галузевою правосуб'єктністю щодо їх забезпечення, а через його правовий статус здійснюється реалізація ним конкретних повноважень, спрямованих на забезпечення законності та дисципліни; через реалізацію керівником свого правового статусу, тобто обов'язків, прав та відповідальності у сфері забезпечення дисципліни та законності, визначається характер його взаємовідносин зі своїми підлеглими; керівник органу Національної поліції як суб'єкт забезпечення дисципліни та законності наділений державно-владними повноваженнями, в тому числі й щодо застосування державного примусу; керівник органу Національної поліції як суб'єкт забезпечення дисципліни та законності є носієм спеціальних прав у питаннях дотримання законності та дисципліни; на керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності покладено спеціальні обов'язки, які стосуються здійснення контролю за їх дотриманням у підпорядкованому йому органі поліції; керівник органу Національної поліції є незалежним суб'єктом у сфері забезпечення дисципліни та законності, що має визначатися його правовим статусом.

5. Основним завданням керівника органу поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності названо забезпечення ефективного управління та отримання необхідних результатів щодо дотримання особовим складом поліції законності та дисципліни, деталізація якого здійснюється за такими видами правовідносин: 1) у сфері нормативно-правової роботи; 2) у сфері роботи з кадрами; 3) у сфері розгляду порушень законності та дисципліни; 4) у сфері здійснення аналізу виконання приписів закону та дотримання службової дисципліни підлеглими особами; 5) у сфері публічної діяльності.

Функціями керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності названі: функція безпосереднього керівництва, яка полягає в тому, що саме на керівника покладено обов'язок забезпечувати законність та дисципліну в органі поліції, який він очолює; функція управління, в тому числі й через вирішення суперечностей, пошуку шляхів розв'язання проблеми, визначення та аналіз причин виникнення ситуації, які пов'язані із порушенням законності та дисципліни підлеглими йому особами, формування умов для дотримання законності та дисципліни підлеглими особами, забезпечення реалізації заходів, спрямованих на

дотримання дисципліни та законності; адміністративна функція, завдяки якій забезпечується внутрішньоорганізаційне управління органом поліції; функція регулювання, яка виражається у здійсненні упорядкування правовідносин щодо дотримання законності та дисципліни, в тому числі й шляхом застосування відповідних юридичних засобів; функція контролю: здійснення контрольно-наглядової діяльності; контроль за точним виконанням та дотриманням співробітниками поліції норм чинного законодавства, особливо з питань використання заходів адміністративного примусу; контроль за дотриманням службової дисципліни; організаційна функція, суть якої полягає у покладенні на керівника обов'язку щодо розподілення прав та обов'язків між підлеглими особами, а також відповідальності за виконання службових повноважень та порушення дисципліни; виховна функція або функція правового виховання, що виражається у здійсненні навчання особового складу, формуванні особистості, розробленні заходів щодо мотивування праці, підвищенні рівня професійного етикету; функція підвищення рівня правової культури серед працівників органів поліції, яка спрямована на систематичне проведення роботи щодо підвищення рівня правової культури працівників поліції; превентивна функція, яка полягає у детальному вивченні керівником органу поліції причин та умов, які спричиняють порушення законності та дисципліни, розуміння керівником слабких сторін роботи не тільки свого органу, а й системи поліції в цілому; функція планування, яка полягає у розробленні комплексних заходів щодо запобігання правопорушенням особового складу, дотримання законності та зміцнення дисципліни; інформаційно-аналітична функція, суть якої зводиться до збору відповідної інформації про стан дотримання законності та дисципліни в органі поліції, який особа очолює, а також збір та аналіз інформації, яка стосується причин виникнення порушень дисципліни та законності в конкретному органі поліції та тих порушень, які є поширеними в органах поліції загалом; функція здійснення моніторингу.

6. Констатовано, що повноваження, які характеризують правовий статус керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності мають такі особливості: 1) повноваження керівника органу Національної поліції щодо забезпечення дисципліни та законності встановлюються у межах компетенції, що визначена для органу поліції в цілому, та повноваженнями, які надані особі як керівнику; 2) повноваження керівника щодо забезпечення дисципліни та законності в органі поліції обумовлені необхідністю виконання покладених на орган поліції завдань та мети роботи правоохоронних органів в цілому; 3) повноваження щодо забезпечення дисципліни та законності, які покладено на керівника органу поліції, мають офіційний характер, їх закріплення здійснюється у відповідних нормативно-правових актах; 4) повноваження щодо забезпечення дисципліни

та законності мають використовуватися керівником виключно в інтересах служби та спрямовані на дотримання такого стану у роботі органу поліції, при якому забезпечується службовий порядок, службова дисципліна та законність роботи підлеглих осіб; 5) здійснення керівником органу поліції повноважень щодо забезпечення дисципліни та законності гарантується законодавством; 6) правовий статус керівника органу поліції у питанні забезпечення дисципліни та законності забезпечується відповідним обов'язком підлеглих щодо виконання доручень та вказівок керівника, тобто такі доручення мають бути виконані саме тією особою, якій вони адресовані; 7) керівник в певних випадках може обмежити роботу тієї чи іншої підлеглої особи з метою досягнення балансу забезпечення дисципліни та законності. До таких випадків в цілому можна віднести повноваження керівника при виникненні конфліктів інтересів та необхідності запобігання та врегулювання конфліктів інтересів.

7. Основними особливостями юридичної відповідальності керівника як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності названо таке: 1) широка сфера відповідальності керівника органу поліції, що визначено його правовим статусом та соціальним напрямком роботи органу поліції в цілому; 2) відповідність юридичної відповідальності керівника тим обов'язкам та повноваженням, які визначені для нього законодавчими актами; 3) особлива мета юридичної відповідальності керівника органу поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності – стимулювати до належного виконання службових обов'язків; 4) наявність особливого змісту відповідальності керівника; 5) особливий об'єкт правопорушень; 6) підвищений рівень юридичної відповідальності керівника поліції; 7) відповідальність керівника органу поліції застосовується за невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків; 8) персональна відповідальність керівника за дії своїх підлеглих; 9) особливі підстави юридичної відповідальності керівників поліції; 10) складність виявлення факту вчинення керівником певного правопорушення, яке стосується порушення дисципліни, отже й складність притягнення керівників саме до дисциплінарної відповідальності.

8. Основними аспектами діяльності керівника поліції щодо забезпечення дисципліни і законності у зарубіжних країнах названо: 1) принцип відповідальності керівників за віддані накази, контроль за діяльністю поліції (Франція); 2) чітке закріплення обов'язку з боку поліцейських дотримуватися вимог службової дисципліни та законності у своїх діях, а також вимог виконання особовим складом наказів керівника органу поліції, про що зазначається в присязі, яку складають поліцейські перед вступом на посаду (Польща, Чехія); 3) питання службової дисципліни органів поліції закріплюється у відповідних правових актах, які є спеціальними для таких органів та є відмінними від актів, які регулюють питання дисципліни для

цивільних осіб (США); 4) особлива участь керівника органу поліції у питаннях виконання основних завдань, які стоять перед органом поліції (Франція, Польща, Словенія); 5) чітке окреслення адміністративно-правового статусу керівника та його повноважень у спеціальних нормативно-правових актах, а дотримання законності та дисципліни підлеглих осіб – відповідними спеціальними актами (Велика Британія, Франція); 6) наявність значної кількості адміністративних наказів, які характеризуються розробленням значної кількості різноманітних ситуацій, які детально закріплюються, описуються та визначають порядок дій поліцейських (Франція); 7) ставлення керівників до підлеглих як до повноправних партнерів, які об'єднані спільною метою вирішення проблемних завдань (Німеччина), в тому числі й шляхом проведення дискусій керівника та підлеглого із залученням усіх представників підрозділу та заслуховуванням їхніх думок (Бельгія), виконання дорадчої функції (Португалія); 8) забезпечення якісного та своєчасного навчання керівників органів поліції, спрямованого на удосконалення їх управлінських функцій та розвиток керівних якостей особи (Німеччина), вивчення менеджменту (Польща); 9) здійснення керівником органу поліції профілактичної роботи, метою якої є недопущення порушень дисципліни та законності в органах поліції, в тому числі й шляхом планування певних дій, роботи керівників та особового складу (США); 10) розгляд керівника органу поліції як наставника у роботі з молодими фахівцями (Німеччина); 11) особлива участь керівника щодо здійснення дисциплінарного провадження; 12) вчинення керівником організаційних заходів щодо забезпечення внутрішньої безпеки органів поліції (США, Болгарія, Польща, Чехія).

9. До основних напрямків удосконалення правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, віднесено: 1) удосконалення управлінських стилів роботи керівників з питань забезпечення дисципліни та законності; 2) створення умов для дотримання професійних стандартів діяльності працівників органів поліції, що можна здійснити шляхом розмежування стандартів дотримання прав людини в діяльності органів поліції та професійних стандартів; 3) координування роботи поліцейських та мотивування персоналу для її виконання; 4) забезпечення реального впливу на підлеглих осіб; 5) перевірка законності дій та службової дисципліни не тільки осіб, які мають з цим певні проблеми, а й відносно тих, показники роботи та рівень дисципліни яких не викликають якихось проблем; 6) посилення контролю з боку керівників за дотриманням дисципліни та законності підлеглими особами, в тому числі й шляхом створення незалежного органу контролю у цій сфері; 6) проведення різноманітних тренінгів для керівників органів поліції з метою вивчення поведінки працівників, вирішення практичних завдань у конфліктних та

інших ситуаціях, які виникають в роботі органів поліції тощо; 7) виховання у співробітників почуття особистої відповідальності та моральних стимулів причетності до вирішення поставленого завдання, дотримання законності та службової дисципліни; 8) підтримка управлінських нововведень у сфері дотримання дисципліни та законності з боку керівників підрозділів та осіб, які займають відповідальні посади; 9) чітке доведення до підлеглих осіб загальних та конкретних цілей нововведень, розуміння поставлених перед ними завдань щодо дотримання вимог дисципліни та законності.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дослідження:

1. Король О. В. Щодо розуміння основних функцій керівника органу національної поліції як суб'єкта дотримання законності та дисципліни. *Європейські перспективи*. 2017. № 4. С. 199-205.

2. Король О. В. Роль та значення керівника органу Національної поліції щодо забезпечення дисципліни та законності. *Європейські перспективи*. 2018. № 4. С. 184-189.

3. Король О. В. Значення дисципліни та законності у роботі Національної поліції України. *Право UA*. 2021. № 3. С. 204-211.

4. Korol O. V. Police Chief's Tasks as a Subject of Law and Discipline Enforcement. *Legal, Economic Science and Praxis*. 2022. № 5. Рр. 19–23.

5. Король О. В. Види підзаконних нормативно-правових актів у сфері забезпечення дисципліни та законності в органах Національній поліції. *Науковий журнал «Соціальне право»*. 2022. № 4. С. 98-106.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Король О. В. До питання визначення особливостей адміністративно-правового статусу керівника органу поліції. *Взаємодія громадянського суспільства з сектором безпеки і оборони: сучасні виклики*: тези доп. учасників наук.-практ. конф. (м. Харків, 21 грудня 2021 р.). С. 136-139. URL: https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20211221/article/view/korol

7. Король О. В. Повноваження, які характеризують правовий статус керівника органу Національної поліції. *Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття*: тези доп. учасників VI Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 червня 2022 р.). С. 31-33. URL: https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20220630/article/view/korol

8. Король О. В. Повноваження керівника органу поліції у сфері здійснення контролю. *Теоретичні та прикладні проблеми судової експертизи і криміналістики*: тези доп. учасників наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 вересня 2022 р.). С. 122-124. URL: https://library.pp-ss.pro/index.php/dippsn_202220930/article/view/korol

АНОТАЦІЯ

Король О. В. Адміністративно-правовий статус керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності. – *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.*

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». – Харківський національний університет внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, Харків, 2023.

Дисертацію присвячено визначенню сутності та особливостей адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності, а також розробленню концептуальних засад, пропозицій та рекомендацій, спрямованих на вдосконалення норм чинного адміністративного законодавства у даній сфері.

Розкриваються методологічні засади забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції. Визначаються зміст та структура адміністративно-правового статусу керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності. На основі узагальнення зарубіжного досвіду відповідної діяльності керівників поліції надаються пропозиції щодо удосконалення цього статусу, розвитку адміністративного законодавства, яке його регулює.

Ключові слова: орган Національної поліції, керівник, адміністративно-правовий статус, адміністративне законодавство, дисципліна, законність, завдання, функції, форми, методи.

SUMMARY

Korol O. V. Administrative and legal status of the head of the National Police as a subject of ensuring discipline and legality. – *Qualifying scientific work on manuscript.*

Thesis for obtaining the scientific degree of candidate of legal sciences on the specialty 12.00.07 «Administrative law and process; finance law; information law». – Kharkiv National University of Internal Affairs, Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Kharkiv, 2023.

The thesis is devoted to defining the essence and disclosing the peculiarities of the administrative and legal status of the head of the National Police as a subject of ensuring discipline and legality, and also to developing conceptual foundations, proposals and recommendations aimed at improving the provisions of current administrative legislation in the relevant area.

The methodological foundations of ensuring discipline and legality in the National Police have been determined. The concept of ensuring discipline and legality in the National Police is proposed and the meaning of ensuring discipline and legality has been defined. The place and peculiarities of the head of the

National Police in the system of subjects of ensuring discipline and legality have been determined. The author has characterised the legal framework for ensuring discipline and legality in the National Police and has determined the place of administrative and legal regulation among them.

The author has determined the content and structure of the administrative and legal status of the head of a National Police as a subject of ensuring discipline and legality. The elements of the administrative and legal status of the head of the National Police as a subject of ensuring discipline and legality have been analysed. The tasks and functions of the head of the National Police as a subject of ensuring discipline and lawfulness have been determined. The competence and powers of the head of the National Police as a subject of ensuring discipline and legality have been examined. The peculiarities of legal responsibility of the head of the National Police as a subject of ensuring discipline and lawfulness have been revealed.

Proposals has been provided to improve the administrative and legal status of the head of a National Police as a subject of ensuring discipline and lawfulness. The author has summarised the foreign experience of the police chief in ensuring discipline and legality and the possibility of its use in Ukraine. Proposals has been provided to improve the administrative legislation regulating the legal status of the head of the National Police as a subject of ensuring discipline and lawfulness.

Keywords: National Police unit, head, administrative and legal status, administrative legislation, discipline, legality, tasks, functions, forms, methods.

Підписано до друку 15.06.2023. Папір офсетний. Друк офсетний.
Формат 60×90/16. Умов. друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 0,9.
Тираж 100 прим.

Віддруковано ФОП Корзун Д.Ю. з оригіналів замовника.
Свідectво про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця
серія В02 № 818191 від 31.07.2002 р.

Видавець ТОВ «ТВОРИ».
Свідectво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 6188 від 18.05.2018 р.
21034, м. Вінниця, вул. Немирівське шосе, 62а.